

Denumirea studiului de caz	Fraudă în domeniul achizițiilor publice și fraudă legată de numerar în construcția unui centru sportiv polivalent
Descriere	Scopul proiectului a fost de a construi un centru sportiv polivalent, cu obiectivul general de a oferi tinerilor și copiilor activități după și în afara școlii, ceea ce ar putea contribui, de asemenea, la îmbunătățirea sănătății și la prevenirea abuzului de substanțe. Proiectul a inclus următoarele activități și rezultate: - Construirea unui teren de fotbal; - Construirea a trei terenuri de tenis; - Promovarea proiectului; - Administrare. Acțiunile frauduloase au avut loc pe durata punerii în aplicare a proiectului (aprilie 2008-decembrie 2009).
Fondul (fondurile) ESI în cauză	Niciun fond ESI nu a fost vizat. Proiectul a fost finanțat prin granturi din partea Spațiului Economic European (SEE) și a Norvegiei în cursul mecanismelor financiare pentru perioada 2004-2009
Tipul de nereguli	- Fraudă în domeniul achizițiilor: conflict de interese, coordonarea ofertelor, majorarea prețurilor, nerespectarea de către lucrările de construcții a specificațiilor contractului și a autorizației de construcție, lipsa dosarelor de achiziții. - Fraudă legată de plățile în numerar: pistă de audit lipsă, falsificarea extraselor de cont bancar.
Mecanismul de raportare	În urma acuzațiilor de fraudă, finanțatorii granturilor din partea SEE și a Norvegiei (și anume, ministerele afacerilor externe din Islanda, Liechtenstein și Norvegia) au solicitat Oficiului mecanismului financiar (FMO) să efectueze audituri <i>ex post</i> . Auditurile au evidențiat mai multe deficiențe și nereguli, care au determinat finanțatorii să concluzioneze că în spatele proiectului se află intenții frauduloase și/sau că au avut loc acțiuni frauduloase în cursul proiectului.
Raportare IMS	Nu (Pe baza constatărilor detectate în urma auditurilor <i>ex post</i>, neregulile și cazurile de fraudă au fost raportate finanțatorilor granturilor din partea SEE și a Norvegiei).
Semnal (semnale) de alertă	Indicatorii de fraudă și semnalele de alertă care au declanșat suspiciunea au fost: - Achiziții publice: • Discrepanța (de natură tehnică, cantitativă și calitativă) dintre lucrările executate și specificațiile tehnice stabilite în documentele proiectului, autorizația de construcție și contractul de lucrări de construcții • Discrepanțe între indicatorii proiectului, rezultatele raportate și rezultatele efective ale proiectului • Documente lipsă în dosarele de achiziții publice • Ofertanții au prezentat exact aceleași oferte, și anume proiectele au inclus aceleași greșeli, aceleași prețuri, aceeași listă de materiale de construcție, același buget

	total drept costuri ale proiectului. • Aceeași societate a prezentat proiectul de buget al proiectului la momentul depunerii cererii de grant în legătură cu proiectul și, ulterior, al lucrărilor de construcție • Prețuri unitare exagerate pentru materialele și echipamentele de construcții - Plăți în numerar: • Pistă de audit lipsă privind retragerea de numerar și plățile
Descrierea modelului de fraudă	Promotorul proiectului a pus în aplicare modificări cantitative și calitative ale proiectului fără aprobarea prealabilă a finanțatorilor. Acest lucru a condus la discrepanțe între planul inițial de punere în aplicare a proiectului și ceea ce a fost construit, ceea ce a avut un impact asupra indicatorilor și a bugetului. În plus, a avut loc o coluziune între ofertanți cu privire la construirea centrului sportiv. Ofertele au fost create de aceeași persoană cu ajutorul unui instrument informatic (coeficient variabil) pentru a oferi un preț diferit (mai ridicat) al uneia dintre oferte prin ajustarea prețurilor unitare. Alte intervenții manuale au fost efectuate în calculele automatizate. În ceea ce privește una dintre plățile către prestatorul de servicii însărcinat cu construirea centrului sportiv, a fost efectuat un transfer bancar în valoare de 60 000 EUR din contul bancar al promotorului proiectului către cel al prestatorului de servicii, pe baza facturii emise de acesta din urmă. Cu toate acestea, în scopul anchetei, banca a emis o copie a extrasului de cont din care reiese că nu s-a efectuat niciun transfer de fonduri, ci o retragere de numerar pentru aceeași sumă. Extrasul de cont transmis în timpul verificării cererii de plată a fost fals. Extrasul furnizat de promotorul proiectului a fost un ordin de plată, care nu dovedește că plata a fost efectuată. Nici promotorul proiectului, nici prestatorul de servicii nu au putut furniza dovezi că plata a fost efectiv executată și primită.
Modul în care a fost detectată fraudă	În urma acuzațiilor de fraudă, finanțatorii granturilor din partea SEE și a Norvegiei (și anume, ministerele afacerilor externe din Islanda, Liechtenstein și Norvegia) au solicitat Oficiului mecanismului financiar (FMO) să lanseze audituri <i>ex post</i> ale proiectului. FMO a subcontractat o societate de audit pentru a efectua auditurile menționate. Domeniul de aplicare al primului audit <i>ex post</i> a fost triplu, și anume audit financiar, auditul achizițiilor publice și auditul controalelor sistemelor legate de controalele financiare. Principalele constatări identificate au fost: - Discrepanțe între rezultatele raportate și rezultatele efective ale proiectului. Promotorul proiectului nu a atins indicatorii proiectului și a raportat punctului focal informații inexacte. În

plus, modificarea privind terenurile de tenis nu a fost inclusă în planul de punere în aplicare a proiectului și poate fi considerată o modificare neautorizată a proiectului.

- Documente lipsă în dosarele de achiziții publice și documente care nu au fost divulgate auditorilor. Propunerile nu conțineau toate documentele oficiale cerute de caietul de sarcini. În plus, defalcarea costurilor pentru materiale anexată la contractul ofertantului 1 a fost exact aceeași cu estimarea costurilor elaborată de ofertantul 2 în scopul procedurii de achiziții publice, și anume exact aceleași prețuri au fost cotate pentru articolele respective. Achiziția anumitor echipamente a indicat, de asemenea, o majorare a prețurilor.
- În urma verificării tranzacțiilor majore și/sau neobișnuite din conturile bancare ale promotorului proiectului, auditul a raportat că multe tranzacții ale promotorului proiectului sunt în numerar – de exemplu, retragere de numerar, plată în numerar, depunere de numerar. Nu este posibil să se identifice scopul unor astfel de retrageri de numerar fără a avea acces la facturile corespunzătoare.

Primul audit menționat a fost însoțit de un doilea audit de urmărire subsecventă, în cadrul căruia FMO a solicitat să se concentreze mai mult asupra constatărilor privind achiziția de lucrări de construcții, inspecția tehnică a centrelor sportive și plățile în numerar. Constatările suplimentare detectate se refereau la:

- Construcția terenurilor de tenis și a terenului de fotbal nu a fost conformă contractului de proiect din punct de vedere cantitativ (de exemplu, dimensiunea terenurilor) și calitativ (de exemplu, tipul de materiale utilizate și de echipamente achiziționate).
- Documentația de achiziție publică nu a fost elaborată în conformitate cu documentația proiectului, contractul de construcție nu a fost încheiat în conformitate cu documentația proiectului, contractul pentru lucrări de construcții și realitatea lucrărilor nu este în conformitate cu autorizația de construcție, iar perioada de garanție a contractului a fost mai scurtă decât cea prevăzută de legislația națională.
- A fost falsificat un extras de cont bancar care confirmă transferul în valoare de peste 60 000 EUR din contul bancar al proiectului în contul bancar al constructorului contractat. Suma menționată în extrasul de cont a fost retrasă în numerar din contul proiectului. În acest sens, a fost inițiată o anchetă paralelă de către Biroul Anticorupție din cadrul Ministerului de Interne.

În urma acțiunilor frauduloase și având în vedere gravitatea neregulilor detectate de cele două audituri *ex post* menționate

	anterior, finanțatorii au decis, în consecință, să oprească proiectul și să recupereze întreaga sumă a grantului pentru proiect (668 184 EUR). Pe baza cazului, au fost puse în aplicare acțiuni subsecvente: - Consolidarea controalelor de verificare a proiectelor, cu un accent mai mare pe verificarea realității costurilor suportate - Includerea unei clauze consolidate de audit în toate contractele de grant cu beneficiarii. Acest lucru înseamnă că toți beneficiarii au obligația de a garanta prin contract că orice organism de audit are acces la documentația tuturor furnizorilor, inclusiv la evidențele contabile. - Un audit la nivelul întregii proceduri de achiziții publice a fost efectuat în Slovacia pentru proiectele cofinanțate în cadrul mecanismelor financiare pentru perioada 2004-2009. - Sistemele de gestionare și control pentru mecanismele financiare ulterioare pentru perioada 2009-2014 au fost îmbunătățite, cu accent pe verificările financiare și achizițiile publice
Deficiență identificată	Auditorii au recomandat îmbunătățirea sistemului de control la nivelul punctului focal în ceea ce privește următoarele aspecte: - Consolidarea controalelor de verificare la punctul focal cu privire la proiecte, cu un accent mai mare pe verificarea realității costurilor suportate. - Analizarea constatărilor detaliate ale auditului și a consecințelor neregulilor deja identificate pentru a putea investiga/inspecta în continuare alte proiecte cu scopul de a stabili dacă a avut loc o deturnare de fonduri. - Luarea de măsuri adecvate pentru a decide cu privire la consecințele neregulilor identificate și care ar putea fi identificate în cazul unei revizuii mai detaliate.